



ДОПОВІДЬ ВООЗ ПРО ГЛОБАЛЬНУ ЕПІДЕМІЮ ТЮТЮНУ, 2021 РІК

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

 **1,30 млрд**

споживачів тютюну. Частка споживачів тютюну знизилась у більшості країн¹.



38 млн

дітей (віком 13–15 років) вживають тютюн². Мета — досягти нульового рівня вживання тютюну дітьми.



8 млн

осіб помирають від тютюну щороку, зокрема 1 млн осіб — від пасивного куріння.



22,3 %

світового населення вживають тютюн



36,7 %

чоловіків у світі вживають тютюн³



7,8 %

жінок у світі вживають тютюн³

Електронні системи доставки нікотину (ENDS) та тютюнові вироби для електричного нагрівння (ТВЕНи) викликають залежність та становлять ризики для здоров'я

Діти, які вживають ENDS, мають утрічі вищий ризик почати курити сигарети

ВПРОВАДЖЕННЯ РЕКОМЕНДОВАНИХ ВООЗ ЗАХОДІВ



102

країни повністю реалізували один або більше заходів MPOWER⁴



Оподаткування є найефективнішим способом скорочення вживання тютюну⁵

5,3 млрд

осіб у світі, охоплених хоча б одним із заходів MPOWER. Це в понад 4 рази більше, ніж у 2007 р.



Мільйони життів удалось врятувати завдяки впровадженню рекомендацій Рамкової конвенції ВООЗ з боротьби проти тютюну та заходів MPOWER

Для досягнення глобальних цілей скорочення споживання тютюну необхідно:

- посилити впровадження рекомендацій Рамкової конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну та заходів MPOWER
- врегулювати ENDS та ТВЕНи на законодавчому рівні
- запровадити та вдосконалити сервіси з надання допомоги у відмові від куріння

ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ ЗАХОДІВ MPOWER

		Доповідь 2019 року	Доповідь 2021 року	
Щоденне куріння дорослих ⁶		23 % Дані за 2017 р.	24 % Дані за 2019 р.	
M Моніторинг споживання тютюну та профілактичних заходів				Нові репрезентативні та періодичні дані як для дорослих, так і для молоді
P Захист людей від тютюнового диму	Заборона куріння в громадських місцях			Шість-сім громадських місць, повністю вільних від куріння
	Рівень виконання закону			Помірний
O Надання допомоги в припиненні вживання тютюну				Нікотинозамісна терапія та/або деякі послуги з відмови від куріння (жодну з них не оплачують)
W Попередження про небезпеки, пов'язані з тютюном	Попередження на упаковках сигарет			Великі попередження з усіма відповідними характеристиками
	Інформаційні кампанії			Проходять ефективні національні інформаційні кампанії
E Контроль за дотриманням законодавства про заборону реклами, спонсорства та стимулювання продажу тютюнових виробів				Рекламу заборонено (окрім реклами в інтернеті та рекламної викладки в точках продажу)
				Помірний рівень виконання закону
R Підвищення податків на тютюнові вироби	Оподаткування	74,7 %	69,3 %	Податок становить відповідний % від роздрібної ціни
	Сигарети стали менш доступні	TAK	TAK	

■ найвищий рівень виконання

■ середній рівень виконання

■ низький рівень виконання

ЩОБ ДОСЯГНУТИ ВИСОКОГО РІВНЯ ВИКОНАННЯ ЗАХОДІВ MPOWER В УКРАЇНІ ПОТРІБНО:

M	<ul style="list-style-type: none">■ Регулярно проводити незалежні комплексні репрезентативні дослідження
P	<ul style="list-style-type: none">■ Заборонити куріння ТВЕНів в усіх громадських місцях*■ Заборонити куріння тютюнових виробів, е-сигарет, кальянів у приміщеннях підприємств всіх форм власності*■ Посилити контроль за дотриманням чинного законодавства
O	<ul style="list-style-type: none">■ Відновити роботу національного сервісу з надання допомоги в припиненні куріння■ Забезпечити доступ до безкоштовних послуг з надання допомоги у відмові від куріння■ Оновити протоколи консультування з питань відмови від тютюну
W	<ul style="list-style-type: none">■ Збільшити розмір медичних попереджень на упаковках сигарет до 65 %, розмістити картинку з обох сторін, забезпечити регулярну ротацію*■ Запровадити медичні попередження на тютюнових виробах для електричного нагрівання*■ Запровадити медичні попередження на упаковках електронних сигарет і рідин до них■ Запровадити стандартизовану упаковку тютюнових виробів■ Продовжувати проводити національні інформаційні антитютюнові кампанії
E	<ul style="list-style-type: none">■ Повністю заборонити всі види реклами електронних пристройів для куріння* та рекламу тютюнових виробів у мережі інтернет*■ Заборонити продаж ароматизованих сигарет і тютюну*■ Повністю заборонити продаж ТВЕНів неповнолітнім*■ Заборонити видиме розміщення тютюнових пачок у місцях роздрібної торгівлі
R	<ul style="list-style-type: none">■ Продовжити ефективну податкову політику та реалізацію 7-річного плану щодо підвищення податків на тютюнові вироби■ Розробити й запровадити механізми скерування частини надходжень, які отримує державний бюджет від податків та/або продажу ліцензій на тютюнові вироби, на потреби громадського здоров'я та контролю над тютюном

***САМЕ ЦІ НОРМИ ПЕРЕДБАЧЕНІ
ЗАКОНОПРОЄКТОМ №4358, ЯКИЙ СТАНОМ НА
ГРУДЕНЬ 2021 Р. ГОТОВИЙ ДО УХВАЛЕННЯ
ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ УКРАЇНИ**

ОСНОВНІ ДОСЯГНЕННЯ УКРАЇНИ

ДІТИ – ЖЕРТВИ ПАСИВНОГО КУРІННЯ

ЗАХИСТИ СЕБЕ ТА СВОЇХ РІДНИХ ВІД ПАСИВНОГО КУРІННЯ!

Україна досягла найвищого рівня виконання стратегії «Проведення антитютюнових інформаційних кампаній».⁷

2018–2020 рр. дві національні інформаційні антитютюнові кампанії «Тютюновий дим — невидимий вбивця» та «Безпечно-го куріння не існує».⁸

В Україні проведення таких кампаній відбувається переважно за фінансування міжнародних донорських організацій, тому важливо вирішити питання сталості та фінансування з Держбюджету соціальних інформаційних антитютюнових кампаній.

Україна має найвищий рівень виконання стратегії «Моніторинг споживання тютюну».⁹

Незалежні дослідження у сфері контролю над тютюном в Україні проводять регулярно в тісній співпраці державних установ з міжнародними експертними організаціями та громадським сектором.

Оскільки це переважно дослідження, підтримані міжнародними донорами, варто вирішити питання сталого фінансування таких досліджень.

ІСТОРІЯ УСПІХУ

У Доповіді відзначили політику підвищення податків на новітні тютюнові та нікотинові вироби, запроваджену в Україні, як найкращу міжнародну практику.



У 2020 р. Парламент України ухвалив Закон №466-IX, який гармонізував акциз на ТВЕНи та сигарили до рівня сигарет і запровадив акциз на рідини, що використовують в е-сигаретах. Водночас Україна працювала над підвищенням обізнаності населення щодо ризиків уживання електронних пристрій для куріння — кампанія «Безпечно-го куріння не існує».

¹ Однак у результаті зростання населення загальна чисельність курців залишається незмінно високою. У 2015 р. було 1,32 млрд споживачів тютюну. Передбачають, що до 2025 р. кількість скоротиться до 1,27 млрд. Цільовий показник скорочення споживання тютюну на 30 %, імовірно, буде досягнутий у кожній третій країні.

² Терпішні курці станом на 2020 р. (у т.ч. 13 млн дівчат і 25 млн хлопців).

³ Станом на 2020 р.

⁴ Починаючи з 2017 р.

⁵ Однак цей захід досі охоплює найменшу частку населення, яка у 2018 р. становила 13 % і відтоді не збільшилась.

⁶ Стандартизовані за віком показники поширеності щоденного куріння серед дорослого населення (обидві статі). Ці показники використовують винятково для порівняння даних між країнами, іх не мають використовувати для оцінки абсолютної кількості щоденних курців тютюну в країні. Дані включають вживання тютюнових виробів для куріння та бездимного тютюну. Вживання електронних сигарет та ТВЕНів не включено.

⁷ У Доповіді 2021 р. оцінювалася комунікаційна діяльність у період з липня 2018 р. до кінця 2020 р. У Доповіді 2019 р. Україна отримала за виконання цього пункту 3 бали, а в Доповіді 2021 р. — 5 балів.

⁸ Активності проводила ГО «Центр громадянського представництва «Життя» у співпраці з Національним та регіональними центрами громадського здоров'я та за підтримки міжнародної організації Vital Strategies.

⁹ 5 балів — такий самий показник, як у Доповіді 2019 р.